

28

“A aquells que no es resignen”

Conclusions UPEC 2009

Universitat Progressista
d'Estiu de Catalunya (UPEC) és filla d'un
llinatge que no vol que resti desconegut.
Fills i néts de les aspiracions de les classes
populars catalanes del segle XIX, plasmades
en el seu vell lema "Instruir-vos i sereu lliures, associeu-
vos i sereu forts, estimeu-vos i sereu feliços", fills i néts
de l'esforç de la primavera republicana dels anys trenta
on s'anunciava que "Per damunt de tot, cultura.
Res no quedarà de l'esforç cívic dels nostres dies sense
la pressió d'un ambient que ens porti a tots pels
camins més càlids de la intel·ligència" i fills i néts de
l'antifranquisme social i polític que aconseguí reconstruir
la raó democràtica al nostre país, volem que el llegat del
passat també teixeixi el nostre present cap al futur.

Assessorament lingüístic: Montse Alba i Mar Olivé
Coordinació de la publicació: Montse Alba

Edita: UPEC
Producció: Primera Impressió
ISBN. 978-84-614-1982-2
DL. B-27559-2010

El contingut d'aquesta publicació pot ser reproduït, sempre que se'n citi la procedència.

Aquest llibre està imprès en paper certificat FSC, Boscos Ben Gestionats, Fons controlades i fusta i fibra reciclada.

“A aquells que no es resignen”

Conclusions UPEC 2009

1. El moment actual a Catalunya està caracteritzat per una forta crisi econòmica i un intens debat sobre com sortir de la crisi. Prenent el pasat com a experiència, les formes de sortir de la crisi són molt importants perquè marquen l'avenir de les societats durant dècades, com va succeir amb les sortides de la crisi del 29 als Estats Units o la sortida de la crisi dels 70 a la societat espanyola. Els consensos que s'estableixin i les polítiques dominants marcaran el tipus de societat que caracteritzarà les properes dècades. Estem en una cruïlla, cal agafar el camí correcte.

2. El model de creixement econòmic que va precedir l'actual crisi econòmica es va caracteritzar entre altres aspectes per estar basat en profundes desigualtats socials. No només van augmentar fortament les desigualtats, sinó que les formes d'enriquiment tenien molt poc a veure amb el mèrit individual o l'esforç, i molt menys encara

amb la productivitat. Es posa correctament l'èmfasi en basar un nou model de creixement econòmic en la recerca, en el desenvolupament i la innovació (R+D+i), però igual d'important és que aquest model es basi en l'equitat, la justícia social, la igualtat d'oportunitats i la sostenibilitat de present i futur d'aquest.

6

3. Des de la UPEC fem doncs una crida a la societat civil d'esquerres i les forces polítiques progressistes perquè posin les bases, des dels espais de negociació o de decisió governamental, perquè el model de creixement que serveixi per sortir de l'actual crisi tingui com a prioritat corregir les fortes desigualtats que perviuen a la societat catalana i espanyola. Avui, encara, un infant nascut en una família de classe treballadora amb pocs ingressos té moltes menys probabilitats de tenir una vida digna que un infant nascut en una família rica. Cal pujar els impostos (sistema fiscal progressiu), i concentrar-los en les grans fortunes, cal reformar el sistema financer per no tornar a caure en els mateixos errors i també en els sous dels executius de les entitats financeres que són immorals. Tot plegat ha de servir per enfortir l'estat del benestar i que les polítiques socials estiguin en la base d'un nou model de creixement, on les

dones puguin desenvolupar les seves carreres professionals i tots els infants puguin tenir accés a un sistema educatiu igualitari i avançat.

4. Els acords socials que van permetre superar les crisis econòmiques dels anys 70 a Catalunya i Espanya, i que van fer possible el suport social que va acompanyar la transició democràtica a Espanya, van ser pagats en gran mesura per una generació jove que va patir xifres d'atur inversemblants i inacceptables. Allò va portar a la marginació grans sectors de tota una generació, especialment concentrats en els barris populars de les àrees metropolitanes. No pot tornar a passar el mateix. No pot ser que col·lectius específics, com la joventut o ara com a novetat els immigrants, tornin a pagar la factura que permeti que la majoria de la societat surti de la crisi millorant el seu nivell de vida. Totes les veus han d'estar representades en els processos de diàleg que portin a fórmules de repartiment dels costos que cal afrontar per sortir de la crisi.

5. Les organitzacions socials que han de fer possible una sortida justa de la crisi han de ser reforçades. Això implica sobretot fer dels sindicats de classe les grans forces representatives de tots

aquells que basen la seva forma de guanyar-se la vida en el treball, independentment del tipus d'organització en què ho facin i independentment de la seva edat. Les organitzacions sindicals des de la seva legitimitat que emana dels centres de treball i com a agents socials actius han de contribuir a través de la concertació social a un nou model de creixement que tingui com a gran prioritat la reactivació de l'economia el manteniment i la generació d'ocupació: des de polítiques industrials i sectorials actives i potents, basades en la R+D+innovació (en nous sectors i en sectors considerats tradicionals), respecte al medi ambient, i justícia social. Cal potenciar aquelles polítiques socials i d'igualtat que reforcen el creixement, i aquelles polítiques de creixement que reforcen la igualtat.

6. Hi ha hagut un creixement no equitatiu i agressiu amb el medi ambient, volem que la propera onada de creixement sigui equitativa i sostenible. La reacció a la crisi no es pot limitar a constatar que hi ha hagut determinats excessos, sinó a garantir que les noves bases de creixement es posen sobre el treball i la productivitat, i no sobre l'especulació, la desregulació i la irresponsabilitat. La reacció a la crisi ha de ser europea, i

ha de fer possible disposar dels instruments de política fiscal i industrial a nivell europeu que facin impossible que la integració del mercat europeu es faci rebaixant les condicions socials. Els canvis productius requeriran un coixí social molt important. No pot ser que les millores tecnològiques aplicades a la vida econòmica tinguin com a resultat un empitjorament de les condicions de vida dels catalans. Cal doncs una potent política industrial fonamentada en la racionalitat, el bé comú i la sostenibilitat.

7. El tipus de sortida de la crisi marcarà el tipus de societat i les relacions de les properes dècades, com la sortida de la crisi dels 70 va fer. Caldran acords socials: hauran de tenir com un dels objectius necessaris acabar amb la temporalitat (que perjudica la productivitat) i reforçar els sindicats, la millor garantia de defensa radical de l'estat de benestar i del seu desenvolupament. Els sindicats s'han de reforçar per fer front al nou tipus de societat i per assumir un rol més important en les relacions socials i econòmiques.

8. No ens resignem a què un suposat ordre natural de les coses torni a imposar-se i torni a governar la dreta a Catalunya, especialment quan

ens juguem quina sortida es dóna a la crisi i quin model de creixement econòmic se'n derivarà. Fem una crida a totes les forces socials i polítiques progressistes a augmentar la seva cohesió i a mobilitzar-se per donar continuïtat a l'experiència, tot just iniciada si ho comparem amb els 23 anys de governs conservadors, de governs d'esquerres. Algunes coses dels governs d'esquerres s'han de millorar, en especial la consideració de l'acció de govern com a compartiments estancs a càrrec de cada partit. Però l'experiència ha estat globalment molt positiva, especialment si la comparem amb el període anterior. L'autogovern i els drets nacionals de Catalunya han estat millor defensats sota les esquerres que sota la dreta.

9. Els governs d'entesa han reforçat la unitat civil de la nació catalana independentment de l'origen i de la llengua dels pares de tots els seus ciutadans. Aquells que donem suport a aquests governs estem units perquè som catalanistes i som d'esquerres per les mateixes raons: perquè creiem en la igualtat de drets, perquè creiem que és possible una societat unida que avanci conjuntament cap a cotes més altes de llibertat i autogovern, que faci sentir la seva pròpia veu en una societat global i interdependent. No creiem en una

societat catalana amb dos eixos independents, on un pot prendre una posició en un eix independentment de la posició que pren en l'altre, com si responguessin a dues escales de valors diferents. La societat catalana és una, i els valors que han de marcar el futur d'aquesta societat en totes les dimensions són els de la llibertat i la justícia.

10. A Catalunya, els assoliments dels governs d'Entesa són evidents en contrast amb el període de CiU: una millor gestió, un accent en les polítiques socials, un reforçament de l'autogovern i les institucions (la relació amb els ajuntaments, la llei de barris). S'ha preservat la unitat civil en una època de grans canvis, en contrast amb la política de comunitats i blocs enfrontats que desitjarien altres. Els governs progressistes segueixen sent més necessaris que mai per promoure una educació i cultura no només instrumentals, sinó com a elements d'emancipació i igualació social. Creiem en una societat amb capacitat crítica, i per tant els governs progressistes han de durar, però també han de corregir errors, refermar la seva cohesió i la seva qualitat. Però cal seguir amb les polítiques progressistes: assegurant en primera instància les xarxes de protecció social, més escoles bressol, més ajuts a les famílies en situacions de

dependència, lluita més eficaç contra el fracàs escolar. I també polítiques de suport a la formació professional de qualitat. Cal que les millores que s'aconsegueixin en finançament autonòmic i polítiques d'infraestructures es reflecteixin en una millor qualitat de vida als barris i ciutats del nostre país.

12

11. Les forces de l'esquerra s'han, ens hem, de proposar reforçar la cultura de l'esquerra, les polítiques d'esquerres. En el proper any tornarà a haver-hi intents d'aigüar les diferències entre dretes i esquerres, d'erosionar la cohesió de les esquerres i de minimitzar l'abast del canvi que s'ha produït a Catalunya en els darrers anys. Ho resistirem. Les esquerres catalanes, des de la seva pluralitat, han impulsat un nou estatut, que donarà noves possibilitats al servei d'una nació més forta i més justa. En els propers anys s'hauran d'esforçar també per buscar aliats a la resta d'Espanya, Europa i el Món. Que la crisi no ens faci més conformistes, sinó al contrari: cal tornar a somniar, per exemple en la creació d'un estat del benestar a Catalunya més potent, cal caminar cap a un "model català d'estat de benestar" que sigui capaç alhora de copiar allò que fan correctament països que ens porten molts anys d'avantat-

ge i de partir de les pròpies necessitats i potencialitats del nostre país. Necessitem que el nostre govern sigui conscient que no es pot deixar portar pel fatalisme i la desafecció. Existeix encara una ciutadania progressista il·lusionada i esperançada a no desapropitar aquesta gran ocasió de demostrar que l'esquerra té millors idees i millors líders que la dreta. Té encara un any per animar el poble de Catalunya per la nova transcendent etapa que ens espera.

Consell Social

- Comissions Obreres - CCOO
 - Unió General de Treballadors - UGT
 - Fundació Josep Irla
 - Fundació l'Alternativa
 - Fundació Nous Horitzons
 - Fundació Rafael Campalans

 - Acció Escolta de Catalunya
 - Acció Jove - Joves de CCOO
 - Associació Catalana per la Pau
 - Avalot
 - Casals de Joves de Catalunya
 - Cooperació
 - Entorn SCCL
 - Escola Lliure El Sol
 - ESPLAC - Esplais Catalans
 - Fundació Catalunya Segle XXI
 - Fundació Ferrer i Guàrdia
 - Fundació Pere Ardiaca
 - Fundació Terra
 - SOS Racisme

 - Associació de Joves Estudiants de Catalunya - AJEC
 - Associació d'Estudiants Progressistes - AEP
 - Ateneus Laics
 - Col·lectius de Joves Comunistes - CJC-Joventut Comunista
 - Estudiants en acció
 - Fundació Cipriano García
 - Fundació Josep Comaposada
 - Joventut Socialista de Catalunya
 - Joves d'Esquerra Verda – JEV
 - Món-3

 - Associació Catalana d'Investigacions marxistes
 - Càtedra UNESCO de Sostenibilitat de la UPC
 - Coordinadora per a la Memòria Històrica i Democràtica de Catalunya
 - Centre de Recerca Econòmica i Social de Catalunya
 - Sin Permiso
 - Suburbe-Associació Cultural Estenent el desastre
 - DeBarris sccl
-

Ponències 2009

més enllà de la crisi

UPEC **Universitat
Progressista
d'Estiu de Catalunya**

Amb la col·laboració de

 **Generalitat
de Catalunya**

 **Diputació
Barcelona**

Ajuntament de Barcelona